
Kuram ve Uygulamada
SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

Social Sciences: Theory & Practice

ISSN: 2619-9408

Geliş/Received: 24.11.2022 Kabul/Accepted: 05.06.2023

Makale Türü: Araştırma/Research

**Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yazılı Sınavlarının Yenilenmiş Bloom
Taksonomisine Göre Değerlendirilmesi**

Alperen AVCI*
Derya KAYIRAN**

ÖZ

Bu çalışmanın amacı 2022 Şubat ayında yayınlanmış Öğretmenlik Meslek Kanunu çerçevesince öğretmenlik mesleği kariyer basamakları doğrultusunda uygulanan Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik sınavları için oluşturulan örnek soruların Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre incelenmesidir. Araştırma kapsamında veriler Ağustos ve Eylül 2022'de yayınlanan örnek sınav sorulardan elde edilmiştir. Verilerin analizinde betimsel analizi tekniği kullanılmıştır Sorular Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre incelenmiş, kazanımlar taksonominin alt basamaklarına göre karşılıkları belirlenmiş ve frekans olarak listelenmiştir. Araştırma bulgularına göre, Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Örnek Soru Kitapçıklarında yer alan sınav sorularının alt düzey basamaklarda yoğunlaştığı, analiz, değerlendirme ve yaratma gibi üst düzey bilişsel basamakları içeren soruların az olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik, mesleki kariyer, uzman öğretmen, başöğretmen.

**The Evaluation of Teacher Career Stage Written Exams According to
The Renovated Bloom Taxonomy**

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the sample questions created for the Specialist Teacher and Head Teacher exams applied in line with the career steps of the teaching profession within the framework of the Teaching Profession Law published in February 2022, according to the Revised Bloom Taxonomy. Within the scope of the research, the data were obtained from the Sample Exam Questions published in August and September 2022. Content analysis technique was used in the analysis of the data. The questions were analyzed according to the Revised Bloom Taxonomy, the outcomes were determined according to the sub-steps of the taxonomy and listed as frequency. According to the research findings, it was determined that the Exam Questions in the Specialist Teaching and Headteacher Sample Question Booklets were concentrated in the lower-level steps, and the questions that included the high-level cognitive steps such as analysis, evaluation and creation were few.

Keywords: Teaching, vocational career, specialist teacher, head teacher.

Atf Bilgisi: Avcı, A. & Kayıran, D. (2023). Öğretmenlik kariyer basamakları yazılı sınavlarının yenilenmiş Bloom taksonomisine göre değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 63-75. DOI: 10.48066/kusob.1209811

* Öğr. Gör., Muş Alparslan Üniversitesi, Malazgirt MYO, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri, alperen.avci@alparslan.edu.tr, ORCID: orcid.org/ 0000-0003-2395-9495.

** Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri MYO, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri, deryakeskinpalta@gmail.com, ORCID: orcid.org/ 0000-0002-0137-2119.

Giriş

Günümüz dünyasında insanlar bilimsel ve teknolojik açıdan oldukça hızlı bir değişim ve gelişim göstermektedir. Şüphesiz ki bu sürece uyum sağlayabilmenin en etkili yolu eğitimidir. Eğitim kavramının önemli iki ögesinden biri olan öğretmen, yaşanan dönemin gereklerine ayak uydurabilecek bilgi ve becerilerle donatılmış, gelişim ve değişime ayak uydurabilen kişi olmalıdır (Yokuş, 2015). Toplumsal bütünlüğü sağlayan ve geleceğe ışık tutan ve de toplumun gelişmesine öncülük eden mesleklerin başında öğretmenlik mesleği gelmektedir (Yılmaz, 2019). Bu sebeptendir ki öğretmenlik mesleğinin diğer meslek gruplarından daha seçkin özelliklere sahip olması gerekir (Bars, 2016). Çünkü öğretmenlik mesleği uzmanlık ve özel beceri gerektiren bir meslek grubudur. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 43. maddesinde; “Öğretmenlik mesleği, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği” olarak tanımlanmaktadır. Kanun içerisinde de ihtisas mesleği olarak geçen öğretmenlik mesleğini tercih edecek bireylerin bu mesleği yerine getirebilmeleri ve gerekli sorumlulukları üstlenebilecekleri yeterliliklere sahip olmaları gerekir (Şişman, 2004). Yeterlilik kavramı, öğretmenlerin sahip olması gereken niteliklerin, öğretmenler tarafından kazanılmasına yönelik olarak kullanılan bir kavramdır. Türkiye’de öğretmen seçimlerinde yapılan uygulamalara bakıldığında, öğretmenlik mesleğine yönelik yeterlilik ve niteliklere sahip öğretmenlerin seçiminin oldukça güç olduğu görülmektedir. Çünkü ülkemizde öğretmen adaylarının ihtiyaçtan fazla olması sebebiyle ilk kez 1984 yılında MEB tarafından “Öğretmen Yeterlilik Sınavı” ile başlayan süreç, sonraki dönemlerde aday sayılarının artmasıyla devam etmiş ve sınavlar neticesinde öğretmen atamaları gerçekleştirilmiştir (Odabaş, 2010; Soydan, 2017). 1985 yılından bu yana öğretmen seçimlerinde önemli bir yeri olan yazılı sınavlara 2016 yılında 668 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile sözlü sınav sistemi eklenmiştir. MEB (2021)’e göre öğretmenlik seçiminde gerçekleştirilen sözlü sınavlar öğretmenlerin mesleğe yönelik tutum ve davranışlarının uygunluğunu değerlendirmektedir. 2017 yılında MEB tarafından açıklanan Öğretmen Yeterliliklerine Yönelik Öğretmen Strateji belgesinde öğretmenlerin yetiştirilmesinde, geliştirilmesinde ve istihdam edilmesinde öğretmenlik mesleğine giriş süreci seçimleri, öğretmenlik mesleği istihdamı, adaylık eğitimleri, kariyer geliştirme ve ödüllendirme süreçleri, öğretmenlik mesleğinin statüsü ve sürekli mesleki gelişime yönelik ilke ve amaçlar belirlenmiştir (MEB, 2017). Belgenin ortaya çıkmasının temelinde geçmişten günümüze kadar birçok ülkede uygulanan öğretmen seçim yöntemlerinin incelenmesi; öğretmenlik statüsü ve de öğretmenlerin mesleki gelişimlerine yönelik arayışlarının önemini koruması gibi sebepler bulunmaktadır (Dilekmen, Ercoşkun & Nalçacı, 2005; Eraslan, 2006; Karaçanta, 2009; Karaca, 2011). Belgeler aracılığıyla öğretmenlik mesleğinin statüsünü daha da geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmasına rağmen; gün geçtikte öğretmenlik mesleğinin statü olarak önem kaybettiği görülmektedir. Bu durumun altında yatan sebepler: Özlük haklarında meydana gelen sorunlar, bakanlığın yönetim politikaları ve sorunlara duyarsızlığı, veli baskısı, öğretmenlerin kendilerini geliştirmemeleri, bütünsel olarak eğitim başarısızlığıdır (Demir & Arı, 2013; Ünsal & Bağçeci, 2016; Çetin & Ünsal, 2018). Bahsedilen sebepler arasında özellikle özlük hakları konusu bugün öğretmenlik meslek statüsünü olumsuz yönde etkilemektedir. Çünkü günümüzde MEB içerisinde aynı görevi yapmalarına rağmen öğretmenler ücretli, sözleşmeli ve kadrolu olarak istihdam edilmektedirler. Bunun yanı sıra ilk olarak Ağustos 2005’de MEB tarafından çıkartılan Öğretmenlik Kariyer Basamaklarında Yükselme Yönetmeliği ile 6 yılını dolduran öğretmenlere uzman öğretmenlik, 8 yılını dolduran öğretmenlere ise başöğretmenlik unvanı kazanmalarının yolu açılmıştır. Ardından Şubat 2022 yılında çıkartılan Öğretmenlik Meslek Kanunu (ÖMK) ile 10 yılını dolduran öğretmenlere uzmanlık ve 20 yılını dolduran öğretmenlere başöğretmenlik unvanının verilmesinin önü açılmıştır. Bu durumunun zaten ücretli, sözleşmeli ve kadrolu olarak ayrılarak statüsel problemler yaşayan öğretmenlik meslek statüsünü ve niteliğini olumsuz etkileyeceği düşünülmektedir. ÖMK doğrultusunda gerçekleştirilen Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik gerçekleştirilen sınavları ilk kez 19.11.2022 tarihinde gerçekleşmiştir.

Taksonomi ve Yenilenmiş Bloom Taksonomisi

Eğitim programlarının oluşturulması sürecinde en etkili ve güçlü faktör hedeflerin belirlenmesidir (Kuş, 2022). Hedeflerin belirlenmesi sürecinde, hedeflerin kolay ve zor olma düzeyleri ölçme değerlendirme sürecinde önemli bir sorundur. Bu sorunun çözülmesinde ise taksonomilerin yeri oldukça önemlidir (Korkmaz & Ünsal, 2016). Hedefler taksonomisi, 1949 yılında Bloom ve arkadaşlarının hedeflerin davranışlara dönüşmesi ve davranışsal olarak ifade edilmesi düşüncesinden yola çıkılarak ortaya atılmıştır (Kala & Çakır, 2016). Bloom ve arkadaşları tarafından oluşturulan bu taksonomi, öğrenme hedeflerinin değerlendirilmesi sürecinde en çok yararlanılan ve kabul edilen bilişsel alan basamakları olarak nitelendirilebilir (Arı, 2011; Tahaoğlu, 2014). Orijinal Bloom taksonomisi incelendiğinde; taksonomi bilişsel hedefleri bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme olarak ayırmıştır. Burada yer alan bilgi, kavrama ve uygulama basamakları alt seviyeler olarak kabul edilirken analiz, sentez ve değerlendirme basamakları üst bilişsel seviye olarak kabul edilmiştir (Kala, 2015). Öte yandan taksonomi; öğrenme ve öğretmen ihtiyaçlarının değişmesi ve taksonominin beklentileri karşılayamaması, gerçek yaşam problemleri ile eşlenememesi, üst düzey düşünme becerilerinin ölçülmesinde yetersiz kalması, taksonomi basamaklarının geçişinde görülen sıkıntılar, bilgi basamağının ikili yapı içermesinin bazı sıkıntılar yaratması, analiz ve değerlendirme basamaklarının anlaşılabilmesi gibi eleştiriler almıştır (Tuğrul, 2002; Bümen, 2006; Yurdabakan, 2012; Tutkun, 2015).

Eleştiriler ışığında gerçekleştirilen çalışmalar neticesinde taksonomi bilişsel süreç ve bilgi boyutunu içerecek şekilde iki boyutlu olarak yeniden düzenlenmiştir. Taksonominin bu şekilde düzenlenmesi Yenilenmiş Bloom Taksonomisi olarak adlandırılmıştır (Anderson & Krathwohl, 2001). Yenilenmiş taksonomi bilişsel süreç boyutunda hatırlama, anlama, uygulama, çözümlenme, değerlendirme ve yaratma olarak 6 basamak halinde güncellenmiştir. Taksonominin bilgi boyutu ise olgusal bilgi, kavramsal bilgi, işlemsel bilgi ve üst bilişsel bilgi olarak 4 kategoriden oluşmaktadır. Bloom taksonomisi çerçevesinde öğretmenler ve öğretmen adaylarına yönelik gerçekleştirilen sınavların değerlendirilmesine yönelik çalışmalar mevcuttur (Yiğit, Alev & Devecioğlu, 2005; Başol & Türkoğlu, 2006; Kala, 2015 ve Kala & Çakır, 2016).

Yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda bu çalışmanın amacı MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yazılı Sınavı Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Örnek Kitapçığında yer alan soruların Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre analiz etmektir. Bu çalışmanın daha önce MEB tarafından yapılan Aday Öğretmenlik Sınavı, MTSK Sınavı ve Kariyer Basamakları Sınavı vb. sınavların Bloom Taksonomisi analizine yönelik yapılmış ilk çalışma olması nedeniyle soru hazırlayıcılarına ve MEB'ne fikir verebileceği düşünülmektedir. Araştırmanın problem cümlesi "Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Örnek Sınav Sorularının bilişsel süreç ve bilgi boyutlarının dağılımları nasıldır?" olarak belirlenmiştir. Problem cümlesine cevap bulabilmek amacıyla alt problem durumları oluşturulmuştur. Oluşturulan alt problem durumları şöyledir;

Uzman öğretmenlik örnek sınav sorularının bilişsel süreç boyutlarının dağılımları nasıldır?

Uzman öğretmenlik örnek sınav sorularının bilgi boyutlarının dağılımları nasıldır?

Başöğretmenlik örnek sınav sorularının bilişsel süreç boyutlarının dağılımları nasıldır?

Başöğretmenlik Örnek Sınav Sorularının bilgi boyutlarının dağılımları nasıldır?

Yöntem

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın hangi araştırma modelinin kullanıldığı, veri toplama yöntemi ve analizi hakkında bilgi verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Öğretmenlik kariyer basamakları örnek sınav sorularını Bloom Taksonomisine göre incelenmesini amaçlayan bu araştırma, tarama modeline göre gerçekleştirilen betimsel bir çalışmadır. Tarama modelleri geçmişte veya halen var olan bir durumu betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2007). Araştırma verileri ise nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yoluyla toplanmıştır. Doküman analizi ile belirli bir zaman diliminde üretilen, olgu ya da olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizi gerçekleştirilebilmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2006). Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Doküman analizi tekniği, araştırılması amaçlanan olgu veya olgularla ilgili bilgileri kapsayan dokümanların geniş zaman aralığında analizine imkan sağlaması dolayısıyla tercih edilmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu teknikte verilerin toplanması amacıyla sistematik bir araştırma yapılmakta ve süreç araştırılması planlanan konular hakkında bilgi içeren yazılı ve sözlü materyallerin analizini kapsamaktadır. Elde edilen dokümanların incelenmesi, var olan olay ve olgular hakkında bilgiler içeren sözlü ve yazılı tüm materyallerin analizi, doküman incelemesiyle yapılmaktadır. (Yıldırım & Şimşek, 2013).

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verilerini, Ağustos 2022 ve Eylül 2022 tarihinde MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yazılı Sınavı'na yönelik birinci ve ikinci örnek soru kitapçıklarında yer alan 90 soru oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında kullanılan veriler Tablo 1'de özetlenmiştir.

Tablo 1. Veri kaynağını oluşturan sorular

<i>Soru Kitapçığı</i>	<i>Soru Sayısı</i>
Uzman öğretmenlik sınavı birinci örnek soru kitapçığı	20
Başöğretmenlik sınavı birinci örnek soru kitapçığı	25
Uzman öğretmenlik sınavı ikinci örnek soru kitapçığı	20
Başöğretmenlik sınavı ikinci örnek soru kitapçığı	25

Verilerin Analizi

Elde edilen veriler betimsel analiz yardımı ile analiz edilmiş ve ne sıklıkta tekrar edildiği tablolarda gösterilmiştir. Ayrıca verilerin betimlenmesi ve yorumlanmasının kolaylaşması için yüzde (%) ve frekans (f) teknikleri de kullanılmıştır. Elde edilen veriler alan uzmanlarının görüş birliğine varması sonucunda % 86 oranında tutarlı bulunmuştur. Güvenirlik hesaplarının %70'in üzerinde olması sonucunda, araştırma güvenilir olarak kabul edilmektedir (Miles & Huberman, 1994).

Örnek soru kitapçıklarında yer alan sorular Yenilenmiş Bloom Taksonomisinin bilişsel süreç boyutu ve bilgi boyutu kapsamında analiz edilmiştir. Her bir sorunun Yenilenmiş Bloom Taksonomisinin bilişsel süreç boyutuna ve bilgi boyutuna göre hangi düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Veri kaynağını oluşturan sorular bilişsel süreç boyutu açısından altı, bilgi boyutu açısından dört basamakta sınıflandırılmıştır. Örnek soru kitapçıklarında yer alan soruların bilişsel süreç ve bilgi boyutuna ilişkin bazı örnekleri Tablo 2'de aşağıda yer almaktadır.

Tablo 2. Örnek sorular ve inceleme örnekleri

Sorular	Boyut ve Basamaklar
	<i>Bilişsel Süreç Boyutu/ Anlama-Sınıflama</i>

1. Dersinizde teknolojik ve bilimsel gelişmelere yer vermek istiyorsanız kesinlikle üzerinde durmanız gereken kavramlar var: Sanal gerçeklik, yapay zekâ, uzay araştırmaları gibi. Etkinliğini yitirmiş, bilim dünyasının odağından uzaklaşmış çalışmalarla öğrencilerin ilgisini çekemeyeceğiniz gibi vizyonunu da genişletemezsiniz. Elektrikli arabalar yaygınlaşırken buharlı motorlara dönmek ister misiniz?

Bu parçada önemi vurgulanan öğretim ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapararak yaşayarak öğrenme
B) Ekonomiklik
C) Güncellik
D) Açıklık
E) Bütünlük

Anlama boyutu bireyin sözlü veya yazılı olarak ya da grafik biçiminde sunulan iletilerden anlam çıkarması olarak ifade edilirken sınıflandırma basamağı bireyin verilen bilgiyi veya bilgiye ilişkin betimlemesi olarak tanımlanır.

Soru 1’de, yukarıda yazılı iletiden öğretim ilkelerinin sınıflandırılması sorgulanmıştır. Yazılı ifadeler üzerinden ilke veya kavramın örneklendirilmesi istendiğinden anlama aşamasında gruplandırılmıştır.

Bilgi Boyutu/ Kavramsal Bilgi

Bilginin nasıl organize edildiği veya yapılandırıldığı, bilgilerin birbiri ile sistematik bir şekilde nasıl ilişkilendirildiği veya bütünleştirildiği içermesi kavramsal bilgi boyutunda yer almaktadır.

Örnek Soru 1’de yukarıdaki ifadeler ile öğretim ilkeleri arasında kurulan ilişkiden dolayı bilgi boyutunun kavramsal bilgi basamağında gruplandırılmıştır.

22. Geleneksel ve çağdaş eğitim anlayışları arasındaki farklılıklar gibi eski ve yeni yönetim yaklaşımlarının eğitim kurumlarına bakışı arasında da önemli farklılıklar vardır.

Buna göre, eski ve yeni yönetim yaklaşımlarının eğitim kurumlarına bakışını yansıtan aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlış eşleştirilmiştir?

Eski Yönetim Yaklaşımları	Yeni Yönetim Yaklaşımları
A) Eğitim, ürün temellidir.	Eğitim, süreç temellidir.
B) Okul öğrencinin öğrendiği yerdir.	Okulda herkes birlikte öğrenir.
C) Velilerin eğitim hakkında bilgisi yoktur.	Veli-okul iş birliği esastır.
D) Öğretim süreçleri yarışmaya dayalıdır.	Öğretim süreçleri iş birliğine dayalıdır.
E) Öğretmen, öğrenciyi sorgulamayı öğretir.	Öğretmen bilginin aktaranıdır.

Bilişsel Süreç Boyutu/ Hatırlama-Tanıma

Bilgiyi uzun süreli bellekten getirme olarak tanımlanan hatırlama boyutunun alt basamağı olan tanıma ise verilen materyale uygun bilginin uzun süreli bellekteki yerini belirleme olarak ifade edilebilir.

Örnek soru 22’de, verilen ifade de ilgili bilgiyi uzun süreli bellekten geri getirme istendiğinden hatırlama basamağında yer almıştır.

Bilgi Boyutu/ Olgusal Bilgi

Bilgiyi tanıma ya da bir problemi çözebilmek için öğrenilmesi zorunlu olan temel öğeler ile ilgili bilgiyi ifade eden olgusal bilgi boyutudur.

Soru 22’de yukarıdaki ifadelerde temel eski ve yeni yönetim yaklaşımlarındaki temel öğelerin bilinmesini içerdiği için dolaylı bilgi boyutunun olgusal bilgi basamağında gruplandırılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde soruların analizlerinden elde edilen bulgular alt problemlere göre verilmiştir.

Bu bölümde araştırmaya ait problem ve alt problemlere yanıt bulmak amacıyla tespit edilen verilerin çözümlenmesi sonucunda varılan bulgular ve bu bulgularla ilgili yorumlar sunulmaktadır. Bulguların sunulmasında araştırma alt amaçlarının sırası izlenmiştir.

Çalışmada birinci alt problem olarak “Uzman Öğretmenlik Örnek Sınav Sorularının bilişsel süreç boyutlarının dağılımları nasıldır?” sorusuna cevap aranmıştır. Bu amaçla elde edilen verilerin dağılımları Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Uzman öğretmenlik örnek soru kitapçığı bilişsel süreç boyutuna göre yüzde ve frekans dağılımı

Soru Kitapçığı	Alt Düzey Beceriler				Üst Düzey Beceriler				Toplam				
	Hatırlama		Anlama		Uygulama		Analiz			Değerlendirme		Yaratma	
	f	%	f	%	f	%	f	%		f	%	f	%
Ağustos 2022 UÖ	4	20	14	70	0	0	2	10	0	0	0	0	20
Eylül 2022 UÖ	0	0	17	85	1	5	2	10	0	0	0	0	20

Tablo 3’e göre, MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve Ağustos 2022’de yayınlanan Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yazılı Sınavı Uzman Öğretmen Örnek Soru Kitapçığı içerisinde yer alan sorular incelendiğinde kitapçıkta yer alan sorulardan 14 tanesi (%70) anlama, 4 tanesi (%20) hatırlama ve 2 tanesi (%10) analiz basamağında yer almaktadır. Eylül 2022’de yayınlanan örnek soru kitapçığı incelendiğinde ise kitapçıkta yer alan sorulardan 17 tanesi (%85) anlama, 2 tanesi (%10) analiz ve 1 tanesi (%5) uygulama basamağında yer almaktadır. Ağustos 2022’de yayınlanan örnek soru kitapçığında Uygulama, Değerlendirme ve Yaratma basamaklarına ait ise hiçbir soruya yer verilmemiştir. Eylül 2022’de yayınlanan örnek soru kitapçığında Hatırlama, Değerlendirme ve Yaratma basamaklarına ait sorulara yer verilmediği gözlenmiştir. Ağustos 2022 ve Eylül 2022’de yayınlanan örnek soru kitapçıklarında yer alan sorulardan 18 tanesi Alt Düzey Becerileri ölçerken, sadece 2 tanesi Üst Düzey Becerileri ölçtüğü belirlenmiştir.

Çalışmada ikinci alt problem olarak “Uzman Öğretmenlik Örnek Sınav Sorularının bilgi boyutlarının dağılımları nasıldır?” sorusuna cevap aranmıştır. Bu amaçla elde edilen verilerin dağılımları Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. Uzman öğretmenlik örnek soru kitapçığı bilgi boyutuna göre yüzde ve frekans dağılımı

Soru Kitapçığı	Bilgi Boyutu								Toplam
	Olgusal Bilgi		Kavramsal Bilgi		İşlemsel Bilgi		Üstbilişsel Bilgi		
	f	%	f	%	f	%	f	%	
Ağustos 2022 UÖ	7	35	13	65	0	0	0	0	20
Eylül 2022 UÖ	8	40	12	60	0	0	0	0	20

Tablo 4’e göre, MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve Ağustos 2022’de yayınlanan Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yazılı Sınavı Uzman Öğretmen Örnek Soru Kitapçığı içerisinde yer alan sorular bilgi boyutu açısından incelendiğinde kitapçıkta yer alan sorulardan 13 tanesi (%65) kavramsal bilgi ve 7 tanesi (%35) olgusal bilgi basamağında yer almaktadır. Eylül 2022’de yayınlanan örnek soru kitapçığı bilgi boyutu açısından incelendiğinde ise kitapçıkta yer alan sorulardan 12 tanesi (%60) kavramsal bilgi ve 8 tanesi (%40) olgusal bilgi basamağında yer almaktadır. Ağustos 2022 ve Eylül 2022’de yayınlanan örnek soru kitapçıkları taksonominin bilgi boyutu açısından incelendiğinde işlemsel ve üstbilişsel bilgiye yönelik sorulara yer verilmediği görülmektedir.

Çalışmada üçüncü alt problem olarak “Başöğretmenlik Örnek Sınav Sorularının bilişsel süreç boyutlarının dağılımları nasıldır?” sorusuna cevap aranmıştır. Bu amaçla elde edilen verilerin dağılımları Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5. Başöğretmenlik örnek soru kitapçığı bilişsel süreç boyutuna göre yüzde ve frekans dağılımı

Soru Kitapçığı	Alt Düzey Beceriler						Üst Düzey Beceriler						Toplam
	Hatırlama		Anlama		Uygulama		Analiz		Değerlendirme		Yaratma		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Ağustos 2022 BÖ	6	24	17	68	0	0	2	8	0	0	0	0	25
Eylül 2022 BÖ	4	14	18	72	1	4	2	8	0	0	0	0	25

Tablo 5’e göre, MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve Ağustos 2022’de yayınlanan Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yazılı Sınavı Başöğretmen Örnek Soru Kitapçığı içerisinde yer alan sorular incelendiğinde kitapçıkta yer alan sorulardan 17 tanesi (%68) anlama, 6 tanesi (%24) hatırlama ve 2 tanesi (%8) analiz basamağında yer almaktadır. Eylül 2022’de yayınlanan örnek soru kitapçığı incelendiğinde ise kitapçıkta yer alan sorulardan 18 tanesi (%72) anlama, 4 tanesi (%14) hatırlama, 2 tanesi (%8) analiz ve 1 tanesi (%4) uygulama basamağında yer almaktadır. Ağustos 2022’de yayınlanan örnek soru kitapçığında Uygulama, Değerlendirme ve Yaratma basamaklarına ait ise hiçbir soruya yer verilmemiştir. Eylül 2022’de yayınlanan örnek soru kitapçığında Değerlendirme ve Yaratma basamaklarına ait sorulara yer verilmediği gözlenmiştir. Ağustos 2022 ve Eylül 2022’de yayınlanan örnek soru kitapçıklarında yer alan sorulardan 23 tanesi Alt Düzey Becerileri ölçerken, sadece 2 tanesi Üst Düzey Becerileri ölçtüğü belirlenmiştir.

Çalışmada dördüncü alt problem olarak “Başöğretmenlik Örnek Sınav Sorularının bilgi boyutlarının dağılımları nasıldır?” sorusuna cevap aranmıştır. Bu amaçla elde edilen verilerin dağılımları Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. Başöğretmenlik örnek soru kitapçığı bilgi boyutuna göre yüzde ve frekans dağılımı

Soru Kitapçığı	Bilgi Boyutu										Toplam
	Olgusal Bilgi		Kavramsal Bilgi		İşlemsel Bilgi		Üstbilişsel Bilgi				
	f	%	f	%	f	%	f	%			
Ağustos 2022 BÖ	11	44	14	56	0	0	0	0	0	0	25
Eylül 2022 BÖ	11	44	14	56	0	0	0	0	0	0	25

Tablo 6’ya göre, MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve Ağustos 2022’de yayınlanan Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yazılı Sınavı Başöğretmenlik Örnek Soru Kitapçığı içerisinde yer alan sorular bilgi boyutu açısından incelendiğinde kitapçıkta yer alan sorulardan 14 tanesi (%56) kavramsal bilgi ve 11 tanesi (%44) olgusal bilgi basamağında yer almaktadır. Eylül 2022’de yayınlanan örnek soru kitapçığı bilgi boyutu açısından incelendiğinde ise kitapçıkta yer alan sorulardan 14 tanesi (%56) kavramsal bilgi ve 11 tanesi (%44) olgusal bilgi basamağında yer almaktadır. Ağustos 2022 ve Eylül 2022’de yayınlanan örnek soru kitapçıkları taksonominin bilgi boyutu açısından incelendiğinde işlemsel ve üstbilişsel bilgiye yönelik sorulara yer verilmediği görülmektedir.

Tartışma ve Sonuç

Çalışma kapsamında Ağustos 2022 ve Eylül 2022’de MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve yayınlanan örnek soru kitapçıklarında yer alan toplam 90 soru incelenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre; Ağustos ayında uzman öğretmenlik örnek soru kitapçığında yayınlanan soruların bilişsel süreç boyutunda alt düzey bilişsel basamaklarda: Hatırlama (%20); anlama, (%70), bilgi boyutunda ise kavramsal bilgi (%65) ve olgusal bilgi (%35) basamaklarında yoğunlaştığı görülmüştür. Bilgi boyutunda işlemsel ve üstbilişsel bilgi; bilişsel süreçte ise uygulama, değerlendirme ve yaratma basamaklarında sorulara rastlanılmamıştır. Eylül ayında uzman öğretmenlik örnek soru kitapçığında yayınlanan soruların bilişsel süreç boyutunda alt düzey bilişsel basamaklarda: Anlama (%85), bilgi boyutunda ise kavramsal bilgi (%60) ve olgusal bilgi (%40) basamaklarında yoğunlaştığı görülmüştür. Bilgi boyutunda işlemsel ve üstbilişsel bilgi; bilişsel süreçte ise hatırlama, değerlendirme ve yaratma basamaklarında sorulara rastlanılmamıştır. Ağustos ayında başöğretmenlik örnek soru kitapçığında yayınlanan soruların bilişsel süreç boyutunda alt düzey bilişsel basamaklarda (Hatırlama, (%24); anlama (%68), bilgi boyutunda ise kavramsal bilgi (%56) ve olgusal bilgi (%44) basamaklarında yoğunlaştığı görülmüştür. Bilgi boyutunda işlemsel ve üstbilişsel bilgi; bilişsel süreçte ise uygulama, analiz, değerlendirme ve yaratma basamaklarında sorulara rastlanılmamıştır. Eylül ayında başöğretmenlik örnek soru kitapçığında yayınlanan soruların bilişsel süreç boyutunda alt düzey bilişsel basamaklarda: Hatırlama (%14); Anlama (%72), bilgi boyutunda ise kavramsal bilgi (%56) ve olgusal bilgi (%44) basamaklarında yoğunlaştığı görülmüştür. Bilgi boyutunda işlemsel ve üstbilişsel bilgi; bilişsel süreçte ise değerlendirme ve yaratma basamaklarında sorulara rastlanılmamıştır.

Araştırma sonucuna göre sorulan soruların alt düzey becerilerde yoğunlaştığı ve üst düzey becerilerin görmezden gelindiği görülmüştür. Bu durumun alanyazında yine öğretmenlere yönelik gerçekleştirilen bir sınav olan ÖABT Sınavı ile ilgili yapılan çalışmalarla örtüştüğü söylenebilir (Başol & Türkoğlu, 2006; Yiğit, Alev & Devecioğlu, 2005; Kala, 2015; Kala & Çakar, 2016; Korkmaz & Ünsal, 2016). Colletta ve Chiappetta (1989), ölçme ve değerlendirme faaliyetleri sonunda kişilerin gerçek başarı seviyelerinin belirlenebilmesi için sınavlarda hem düşük hem de yüksek bilişsel seviyelere karşılık gelen soru tiplerine yer verilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Özellikle MEB (2018) tarafından anlamlı ve kalıcı öğrenmenin gerçekleşebilmesi için öğrenme ortamlarında araştırma-inceleme stratejilerinin benimsenmesi belirtilirken bu stratejileri sınıfında kullanacak öğretmenlerin üst düzey becerilerden yoksun bir ölçme değerlendirme sistemiyle uzman ve başöğretmenlik unvanları almaları uygulama esnasında öğretmen niteliğinin ve yeterliliğinin bu sınavla ölçülemeyeceğinin bir göstergesi olacaktır. Çünkü çözümlenme, değerlendirme ve yaratma ile ilgili sorulara yer verilmesi ile anlamlı öğrenme gerçekleşebilir (Mayer, 2002). Cangüven, Öz, Binzet ve Avcı (2017) yaş grubu arttıkça taksonomide yer alan üst düzey becerilere geçilmesi gerektiğini savunurken MEB Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve yayınlanan Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yazılı Sınavları Örnek Kitapçıklarında yer alan soruların üst düzey becerileri kapsamı beklenirken basamaklar düzeyinde sorular beklendiği gibi olmamıştır.

Bu çalışmada 2022 Şubat ayında yayınlanmış Öğretmenlik Meslek Kanunu çerçevesince öğretmenlik mesleği kariyer basamakları doğrultusunda uygulanan Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik sınavları için oluşturulan örnek sorular, Yenilenmiş Bloom Taksonomisi kapsamında incelenmiştir. Araştırma dahilinde veriler Ağustos ve Eylül 2022’de yayınlanan Örnek Sınav Sorularından elde edilen veriler içerik analizi tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Sorular Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre incelenmiş, kazanımlar taksonominin alt basamaklarına göre karşılıkları belirlenmiş ve frekans olarak listelenmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Örnek Soru Kitapçıklarında yer alan Sınav Sorularının alt düzey

basamaklarda yoğunlaştığı ama öte yandan analiz, değerlendirme ve yaratma gibi üst düzey bilişsel basamakları içerin soruların az olduğu belirlenmiştir.

Türkiye’de öğretim programları incelendiğinde programların Yenilenmiş Bloom Taksonomisi temel alınarak oluşturulduğu bilinmektedir. Bu durum göz önünde bulundurularak, Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik sınavları için hazırlanan örnek soruların taksonomik bilgiler doğrultusunda incelenmesinin; hazırlanan sınavın ana amacı olan öğretmenlerin bütünsel bir şekilde mesleki yönden değerlendirilmesinde faydalı olacağına inanılmaktadır. Bunların ötesinde, sorular hazırlanırken Yenilenmiş Bloom taksonomisinin özellikleri dikkate alınarak hazırlanmasının ve soruların üst düzey bilişsel basamakları da kapsayacak şekilde yapılandırılmasının sınavın kapsayıcılığı bakımından önemli olduğuna inanılmaktadır. Bu araştırmanın bundan sonra yapılacak olan benzeri araştırmalara ilham olması ümit edilmektedir.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu çalışmada, Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi’nde belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergede *Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler* başlığı altında açıklanan eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik Kurul İzni

Araştırma da doküman analizi yöntemi kullanılmasından dolayı etik kurul izni gerektirmemektedir.

Yazarların Katkı Oranı

Çalışmaya 1.yazarın %50, 2. yazarın %50 katkısı olmuştur.

Çıkar Çatışması

Yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Anderson, L. W. (Ed.), Krathwohl, D. R. (Ed.), Airasian, P.W., Cruikshank, K. A., Mayer, R. E., Pintrich, P. R., Wittrock, M. C. (2001). *A Taxonomy for learning, teaching and assessing: a revision of bloom's taxonomy of educational objectives. addison wesley longman*. ISBN:0-8013-1913-X, New York, 333s.
- Anderson, L., & Krathwohl, D. E. (2001). *A Taxonomy for learning, teaching and assessing: A Revision of bloom's taxonomy of educational objectives [Abridge Edition]*. Addison Wesley Longman, Inc.
- Arı, A. (2011). Bloom’un gözden geçirilmiş bilişsel alan taksonomisinin Türkiye’de ve uluslararası alanda kabul görme durumu. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(2), 749-772.
- Bars, M. (2016). *Öğretmen adaylarının üstbilişsel farkındalıkları, öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri ve problem çözme becerilerine ilişkin algılarının incelenmesi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Dicle Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Başol, G. & Türkoğlu, E. (2006). *Bir içerik analizi çalışması: kamu personeli seçme sınavı (KPSS) eğitim bilimleri sorularının derslerine, konularına ve Bloom taksonomisindeki düzeylerine göre incelenmesi*. 3. Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu, 4-5 Mayıs 2006, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Çanakkale.

- Cangüven, H. D., Öz, O., Binzet, G. & Avcı, G. (2017). Millî Eğitim Bakanlığı 2017 fen bilimleri taslak programının yenilenmiş Bloom taksonomisine göre incelenmesi . *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 2(2), 62-80. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/pub/ijoeec/issue/33670/373329>
- Colletta, A. T., & Chiappetta, E. L. (1989). *Science introduction in the middle and secondary schools*. (2nd ed.), Merrill Publishing Company.
- Çetin, A. & Ünsal, S. (2018). Merkezi sınavların öğretmenler üzerinde sosyal, psikolojik etkisi ve öğretmenlerin öğretim programı uygulamalarına yansımaları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(2), 304-323. doi: 10.16986/HUJE.2018040672.
- Demir, M. K. & Arı, E. (2013). Öğretmen sorunları-Çanakkale İli örneği. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, 32(1), Retrieved from <https://dergipark.org.tr/pub/omuefd/issue/20246/214791>
- Dilekmen, M., Ercoskun, M. H. & Nalçacı, A. (2005). Öğretmen adaylarının akademik ve kpss başarılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 304-315.
- Eraslan, L. (2006). Öğretmenlik mesleğine girişte kamu personeli seçme sınavı (KPSS) yönteminin değerlendirilmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-31.
- Kanun Hükmünde Kararname (2016). Olağanüstü hâl kapsamında alınması gereken tedbirler ile bazı kurum ve kuruluşlara dair düzenleme yapılması hakkında kanun hükmünde kararname. Sayı: 29783 (2. Mükerrer)
- Kala, A.(2015). *Kpss biyoloji alan bilgisi sorularının alan bilgisi yeterlikleri çerçevesinde yenilenmiş bloom taksonomisi ile analizi: 2013 yılı örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kala, A., & Çakır, M. (2016). 2013 Kamu personeli seçme sınavı biyoloji alan bilgisi sorularının biyoloji öğretmenliği alan bilgisi yeterliklerine ve yenilenmiş Bloom taksonomisine göre analizi. *International Journal of Human Sciences*, 13(1), 243- 260. doi:10.14687/ijhs.v13i1.3398
- Karaca, E. (2011). Öğretmen adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavı'na (KPSS) yönelik tutumları. *Akademik Bakış Dergisi*, 23, 1-18.
- Karaçanta, H. (2009). Öğretmen adayları için kamu personeli seçme sınavı kaygı ölçeğinin geliştirilmesi (Geçerlik ve güvenirlik çalışması). *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 50-57.
- Karasar, N.(2007). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Korkmaz, F. & Ünsal, S. (2016). Bloom'un yenilenmiş taksonomisine göre bir sınav analizi. *Turkish Journal of Education*, 5(3), 170-183.
- Kuş, Y. (2022). *Yenilenmiş Bloom taksonomisine göre türk dili ve edebiyatı ders kitaplarının ünite ölçme ve değerlendirme sorularının incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- MEB. (2018). *Fen bilimleri dersi (3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar) öğretim programı*. <http://mufredat.meb.gov.tr/Programlar.aspx>.^
- MEB. (2021). *2021 Eylül Sözleşmeli Öğretmenliğe Başvuru ve Atama Duyurusu*. <http://personel.meb.gov.tr/www/2021-eylul-sozlesmeli-ogretmenligebasvuru-ve-atama-duyurusu/icerik/1231>

- MEB (2022). Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yazılı Sınavı Uzman Öğretmenlik Örnek Kitapçığı. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Miles, M. B., & Huberman, A. (1994). *Qualitative data analysis : an expanded sourcebook*. Sage Publications.
- Millî Eğitim Temel Kanunu (1973). Resmî Gazete. Yayın Tarihi: 24.06.1973. Sayısı: 14574. Numarası: 1739.
- Odabaş, S. (2010). *Öğretmen adaylarının KPSS sınavına ilişkin görüşleri (Ankara Örneği)*. (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü (2017). *Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri*. Ankara: T.C. Millî Eğitim Bakanlığı
- ÖMK(2022). *Öğretmenlik Meslek Kanunu*. T.C. Resmî Gazete.
- Soydan, T. (2015). *Osmanlı son dönemi'nden günümüze Türkiye'de öğretmen istihdamı ve sorunlarına bakış, Prof. Dr. Mahmut Adem'e armağan* (Ed. Kasım Karakütük), Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, 581-597.
- Şişman, M. (2004). *Öğretmenliğe giriş*. Pegem A Yayıncılık.
- Tahaoğlu, A., (2014). *Ortaöğretim Türk edebiyatı dersi öğretim programı kazanımlarının bilişsel açıdan incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi) Bilkent Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tuğrul, B. (2002). Bloom'un taksonomik süreçlerine etkileşimci taksonomi açısından bir bakış. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 267-274.
- Tutkun, Ö. F. (2013). *Bloom 'un yenilenmiş taksonomisi üzerine genel bir bakış*. SAÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 14-22.
- Ünsal, S. & Bağçeci, B. (2016). Öğretmenlerin mesleki imajlarına ilişkin görüşleri ve mesleki imaja etki eden faktörler. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 3905-3926. doi:10.14687/jhs.v13i3.3908.
- Yılmaz, S.B. (2019). *Öğretmen yeterlilik ve tükenmişlik alguları: birleştirilmiş sınıfta görev yapan sınıf öğretmenleri üzerinde bir inceleme* (Yüksek Lisans Tezi). Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yiğit, N., Alev, N. & Devecioğlu, Y. (2005). *Ölçme ve değerlendirme alanındaki kpss sorularının bloom taksonomisine göre incelenmesi*. 14. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 28-30 Ekim 2005, 824-829, Denizli.
- Yokuş, E. (2015). *Eğitim Fakültesi Birinci Sınıf Öğretmen Adaylarının Öğretmenliğe Giriş Özelliklerinin Analizi*. (Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yurdabakan, İ. (2012). Bloom'un revize edilen taksonomisinin eğitimde ölçme ve değerlendirmeye etkileri. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(12), 327-348.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınevi.

Extended Abstract

Introduction

According to the Ministry of National Education (2021), oral exams in the selection of teaching evaluate the suitability of teachers' attitudes and behaviors towards the profession. In the Teacher Strategy Document for Teacher Competencies announced by the Ministry of National Education in 2017, the principles and objectives of the teaching profession entry process selections, teaching profession employment, candidacy training, career development and rewarding processes, the status of the teaching profession and continuous professional development in the training, development and employment of teachers were determined (MEB, 2017). On the basis of the emergence of the document, the examination of teacher selection methods applied in many countries from the past to the present; There are reasons such as teaching status and maintaining the importance of teachers' pursuits for their professional development (Dilekmen, Ercoşkun & Nalçacı, 2005; Eraslan, 2006; Karacanta, 2009; Karaca, 2011). Although studies have been carried out to further improve the status of the teaching profession through documents; It is seen that the teaching profession is losing importance as a status day by day. The underlying reasons for this situation are: Problems in personnel rights, the ministry's management policies and insensitivity to problems, parent pressure, teachers' failure to improve themselves, and educational failure as a whole (Demir & Arı, 2013; Ünsal & Bağçeci, 2016; Çetin & Ünsal, 2018). Among the aforementioned reasons, especially the issue of personal rights negatively affects the status of teaching profession today. Because today, teachers are employed as paid, contracted and permanent staff despite performing the same task in the Ministry of National Education. In addition, with the Regulation on Advancement in the Career Levels of Teaching, which was first issued by the Ministry of National Education in August 2005, the way was opened for teachers who completed 6 years to become expert teachers and for teachers who completed 8 years to gain the title of head teacher. Then, with the Teaching Profession Law (ÖMK), which was enacted in February 2022, the way was given to teachers who completed 10 years of specialization and teachers who completed 20 years to be given the title of head teacher. It is thought that this situation will negatively affect the status and quality of the teaching profession, which has already experienced status problems by being separated as paid, contracted and permanent staff. The Specialist Teaching and Head Teacher exams held in line with the ÖMK were held for the first time on 19.11.2022. In line with the information given above, the aim of this study is to analyze the questions in the Teaching Career Steps Written Exam Specialist Teaching and Head Teacher Sample Booklet published by the General Directorate of Measurement, Evaluation and Examination Services according to the Revised Bloom Taxonomy. This study was previously held by the Ministry of Education Candidate Teacher Exam, MTSK Exam and Career Steps Exam, etc. Since the exams are the first study conducted on Bloom Taxonomy analysis, it is thought that they can give an idea to the question preparers and the Ministry of National Education.

Method

This research, which aims to examine the teaching career ladder sample exam questions according to Bloom's Taxonomy, is a descriptive study carried out according to the screening model. Survey models are research approaches that aim to describe a past or present situation (Karasar, 2007). Research data were collected through document analysis, one of the qualitative research methods. With document analysis, the analysis of written materials produced in a certain time period and containing information about the phenomenon or facts can be performed (Yıldırım & Şimşek, 2006). The research was carried out with the document analysis technique, one of the qualitative research methods. The document analysis technique is preferred because it allows the analysis of documents containing information about the phenomenon or facts that are aimed to be investigated in a wide range of time (Yıldırım & Şimşek, 2013). In this technique, a systematic research is carried out in order to collect data

and the process includes the analysis of written and oral materials containing information about the subjects planned to be investigated. The examination of the obtained documents, the analysis of all oral and written materials containing information about existing events and facts, is done by document analysis. (Lightning & Şimşek, 2013).

Findings

Within the scope of the study, a total of 90 questions in the sample question booklets prepared and published by the General Directorate of Measurement, Evaluation and Examination Services in August 2022 and September 2022 were examined. According to the findings obtained as a result of the research; In the cognitive process dimension of the questions published in the expert teacher sample question booklet in August, in the lower level cognitive steps: Remembering (20%); understanding, (70%), and in the knowledge dimension, conceptual knowledge (65%) and factual knowledge (35%) were concentrated. procedural and metacognitive knowledge in the knowledge dimension; In the cognitive process, no questions were encountered in the application, evaluation and creation steps. It was observed that the questions published in the expert teacher sample question booklet in September concentrated on the lower level cognitive steps in the cognitive process dimension: Understanding (85%), and in the knowledge dimension, conceptual knowledge (60%) and factual knowledge (40%). procedural and metacognitive knowledge in the knowledge dimension; In the cognitive process, no questions were encountered in the steps of remembering, evaluating and creating. It was observed that the questions published in the head teacher sample question booklet in August concentrated on the lower level cognitive steps (Remembering (24%), understanding (68%) in the cognitive process dimension, and conceptual knowledge (56%) and factual knowledge (44%) in the knowledge dimension. In the cognitive process, no questions were encountered at the procedural and metacognitive knowledge levels, and in the cognitive process at the application, analysis, evaluation and creation steps. on the other hand, it was seen that they concentrated on conceptual knowledge (56%) and factual knowledge (44%).

Discussion and Results

According to the results of the research, it was seen that the questions asked focused on low-level skills and high-level skills were ignored. It can be said that this situation coincides with the studies on the OABT Exam, which is also an exam for teachers in the literature (Başol & Türkoğlu, 2006; Yiğit, Alev & Devocioğlu, 2005; Kala, 2015; Kala & Çakar, 2016; Korkmaz & Ünsal, 2016). Colletta and Chiappetta (1989) state that question types corresponding to both low and high cognitive levels should be included in the exams in order to determine the real success levels of individuals at the end of the assessment and evaluation activities. While it is stated by the Ministry of National Education (2018) that research-examination strategies should be adopted in learning environments in order for meaningful and permanent learning to take place, the fact that teachers who will use these strategies in their classrooms receive specialist and head teacher titles with an assessment and evaluation system lacking high-level skills will be an indication that teacher quality and competence cannot be measured with this exam during implementation. . Because meaningful learning can be realized by including questions about analysis, evaluation and creation (Mayer, 2002). According to the results obtained from the research, it was determined that the Exam Questions in the Expert Teaching and Headteacher Sample Question Booklets were concentrated in the lower-level steps, but on the other hand, the questions that included the high-level cognitive steps such as analysis, evaluation and creation were few.